

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Decizia nr. 4066

Dosar nr. 3009/2/2009

Ședința publică de la 05 octombrie 2010

Președinte :	Dana Iarina Vartires	- judecător
	Ionel Barbă	- judecător
	Doina Duican	- judecător
	Silvia Toma	- magistrat-asistent

S-a luat în examinare recursul declarat de Dureț Florin Stelică, împotriva sentinței nr. 3720 din 05.11.2009 a Curții de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal, făcut în ședință publică, se prezintă recurentul-pârât Dureț Florin Stelică, personal și asistat de avocatul ales și intimatul-reclamant Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, prin consilierul juridic delegat

Procedura completă.

Se prezintă referatul cauzei de către magistratul-asistent, după care, Înalta Curte constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul părților pe fondul cauzei.

Pentru recurentul-pârât Dureț Florin Stelică, apărătorul solicită admiterea recursului, modificarea în tot a sentinței atacate și, în urma rejudecării, respingerea acțiunii formulate de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, ca neîntemeiată.

A susținut, în esență, faptul că instanța de fond nu a avut în vedere la pronunțarea sentinței atacate apărările formulate de pârât, reținând în mod greșit, printr-o analiză superficială a înscrisurilor aflate la dosar, îndeplinirea condițiilor art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008.

În acest sens, a precizat că pârâtul a fost obligat să furnizeze informații despre aspecte ce vizau siguranța transportului feroviar, ca urmare a unui accident feroviar petrecut la acea vreme, cu scopul de a preîntâmpina anumite stări de pericol care ar fi periclitat siguranța traficului feroviar.

A mai arătat că au existat situații când unii angajați veneau la serviciu în stare de ebrietate, însă informațiile furnizate în acest sens au fost făcute doar în scopul a de a preveni posibile catastrofe feroviare, fără să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților vreunei persoane.

A conchis, în sensul că nu sunt îndeplinite în speță cele două condiții prevăzute de art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008 pentru a se constata calitatea pârâtului de colaborator al securității.

Pentru intimatul-reclamant Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, consilierul juridic solicită respingerea recursului ca nefondat și menținerea sentinței atacate ca fiind legală și temeinică.

A menționat faptul că instanța de fond s-a raportând în motivarea soluției exclusiv la informațiile date de pârât prin notele informative, relevantă în acest sens fiind nota de la fila 94 din dosar.

Înalta Curte, în baza art.150 C.proc.civ reține cauza în pronunțare spre soluționare.

ÎNALTA CURTE,

Asupra recursului de față;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

1. Hotărârea primei instanțe

Prin sentința nr. 3720 din 05.11.2009, Curtea de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a admis acțiunea formulată de reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, în contradictoriu cu pârâtul Dureț Florin Stelică și a constatat existența calității de colaborator al pârâtului, în sensul dispozițiilor art.2 lit.b din O.U.G.nr.24/2008.

Pentru a pronunța această soluție, instanța de fond a reținut faptul că, în speță, sunt întrunite condițiile cumulative impuse de art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008 pentru a se putea constata calitatea pârâtului de colaborator al Securității.

În concret, instanța a reținut din cuprinsul notei de constatare S/DI/I/2196/01.09.2008 că pârâtul Dureț Florin Stelică a fost recrutat ca informator în scopul supravegherii informative a angajaților din cadrul Secției Căi Ferate Uzinele Brăila, semnând în acest sens un angajament olograf sub numele conspirativ „Grecu Puiu.

Ulterior recrutării, pârâtul a avut două calități: informator în perioada 1986-1988 și persoană de sprijin în perioada 1988-1989.

În perioada 1986-1988, pârâtul în calitate de informator, a furnizat organelor de securitate note informative periodice despre persoane fizice concrete, stări de lucru de la locul său de muncă, iar unele informații au fost furnizate din proprie inițiativă.

Din analiza rapoartelor depuse la dosar și menționate în nota de constatare, instanța a constatat că pârâtul ar fi furnizat informații care se încadrează în dispozițiile art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008.

În opinia instanței de fond, informațiile furnizate de pârât se refereau la activități sau atitudini potrivnice regimului comunist și aveau ca obiect persoane concrete, colegi de serviciu, stări de lucruri de natură a expune persoanele vizate unor consecințe negative, ținând cont de atitudinea organelor de securitate.

În plus, aceste informații vizau îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și au avut consecințe, deoarece pe baza acestora s-au prevenit o serie de aspecte negative și s-au făcut o serie de „intervenții la conducerea obiectivului”, așa cum rezultă din nota de analiză de la fila 69 din dosar.

În acest context, instanța a constatat că informațiile furnizate de pârât au îngrădit dreptul la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor prevăzut de art.28 din Constituția României din 1965 și art.17 privind dreptul la viață privată din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice.

Instanța a înlăturat apărările pârâtului formulate în întâmpinare, pe motiv că informațiile solicitate nu au fost date în baza atribuțiilor de serviciu ale pârâtului, angajamentul și ulterior notele de informare fiind date din proprie voință conștientă de către pârât.

2. Recursul declarat de pârâtul Dureț Florin Stelică.

Împotriva acestei hotărâri, în termen legal a declarat recurs pârâtul Dureț Florin Stelică, invocând motivele de nelegalitate prevăzute de art. 304 pct.7 și 9 Cod procedură civilă, fără însă a structura criticile formulate împotriva sentinței potrivit motivelor de recurs indicate.

În motivarea căii de atac, recurentul-pârât susține, în esență, că instanța de fond nu a dat eficiență apărărilor sale invocate prin întâmpinarea depusă la dosar, reținând în mod eronat că din probatoriul administrativ ar rezulta că sunt aplicabile dispozițiile art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008.

În acest sens, recurentul pârât susține că a fost obligat să semneze acel angajament cu organele Securității, fiind amenințat cu pierderea locului de

muncă și privarea de libertate și obligat să plătească pagubele materiale rezultate în urma accidentului feroviar.

Este criticată sentința și pentru faptul că prima instanță nu a reținut că în fișa postului era prevăzută obligația de a informa în scris conducerea unității la care lucra despre aspecte ce vizau siguranța transportului feroviar, existând unele situații când unii angajați veneau la serviciu în stare de ebrietate, fiind obligat să ia măsuri pentru a preveni posibile catastrofe feroviare.

Totodată, arată recurentul-pârât, informațiile despre accidentul feroviar și despre sustragerca de bunuri nu au fost furnizate organelor de securitate din proprie inițiativă, ci doar cu scopul de a preîntâmpina anumite stări de pericol care ar fi periclitat siguranța traficului feroviar.

În altă ordine de idei, recurentul afirmă că instanța de fond nu a avut în vedere împrejurarea potrivit căreia, după aproximativ doi ani, respectiv în anul 1987, s-a transferat la o altă unitate, din dorința de a întrerupe legătura cu acel ofițer de securitate căruia îi furniza informații și care, din proprie inițiativă făcea unele precizări pe notele olografe ale subsemnatului, menite să deformeze conținutul datelor transmise de recurent.

În opinia recurentului-pârât, informațiile furnizate nu îndeplinesc condițiile prevăzute de lege pentru a fi considerat colaborator al Securității, respective, condiția de a fi denunțat activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist care să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Aceste ipoteze nu sunt îndeplinite în speță, pentru că – arată recurentul - pârât – notele informative vizau aspecte pur profesionale, legate de atribuțiile de serviciu, și în urma lor nimeni nu a avut de suferit.

Intimatul-reclamant C.N.S.A.S. nu a formulat întâmpinare în cauză.

II. Considerentele Înaltei Curți asupra recursului

Analizând recursul formulat, în raport de actele, lucrările dosarului și legislația incidentă în cauză, **Înalta Curte constată că este fondat**, astfel că în baza art. 312 Cod procedură civilă urmează a fi admis, potrivit considerentelor ce se vor arăta în continuare.

1. Argumente de fapt și de drept relevante

Recurentul-pârât Dureț Florin Stelică a făcut obiectul verificărilor efectuate de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității sub aspectul posibilei calități de colaborator al Securității în temeiul art.3 litera z) din O.U.G. nr.24/2008, în considerarea calității sale de deținător al titlului de luptător pentru Victoria Revoluției din Decembrie 1989.

După finalizarea acestor verificări, intimatul-reclamant C.N.S.A.S. a întocmit nota de constatare nr. S/DI/I/2196/01.09.2008, în baza căreia a sesizat instanța de contencios administrativ cu prezenta acțiune în constatarea calității recurentului-pârât de colaborator al Securității, acțiune la care a atașat înscrisurile doveditoare.

Analizând probele pe baza cărora a fost investită instanța de fond, Înalta Curte apreciază că, în speță, nu sunt întrunite condițiile cumulative impuse de art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008 pentru a se putea constata calitatea recurentului-pârât de colaborator al Securității, contrar celor reținute de prima instanță.

Potrivit art.2 lit.b) teza I din OUG nr.24/2008, așa cum de altfel s-a reținut și de către prima instanță, prin colaborator al Securității se înțelege persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum și note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Rezultă așadar că în sensul dorit de legiuitor faptul colaborării cu Securitatea implică întrunirea a trei condiții legale referitoare la:

- acțiunile persoanei în cauză: furnizarea de informații sub orice formă;
- conținutul informațiilor: referitoare la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist și
- scopul acestor informații: să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Sub aspectul îndeplinirii acestor condiții, criticile recurentului-pârât sunt întemeiate.

Într-adevăr, instanța de fond a enunțat aceste condiții cuprinse în textul de lege, considerându-le îndeplinite în speță, dar fără a indica informațiile și faptele care se referă la denunțarea *„activităților sau atitudinilor potrivnice regimului totalitar comunist”* sau la *„îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului”*, preluând pur și simplu aprecierile cuprinse în documentele fostei Securități, fără să examineze ea însăși datele comunicate, pentru a putea stabili dacă acestea îndeplinesc cerințele legii.

Este real că voința legiuitorului a fost în sensul de a pune pe același plan, sub aspect probator, notele și informațiile scrise de informator cu consemnările lucrătorilor Securității, toate aceste documente bucurându-se de prezumția relativă de veridicitate.

Însă, pentru a se produce efectul scontat de intimat, consemnările cuprinse în rapoartele de evaluare din dosarele intimatului trebuie să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului comunist săvârșite de persoane determinate sau cel puțin determinabile.

În fapt, Înalta Curte reține că recurentul-pârât a fost recrutat la data de 23.09.1986 de organele securității, „în scopul stăpânirii și cunoașterii în condiții cât mai bune a situației informativ operative din cadrul Secției Căi Ferate Uzinele Brăila, a stării de pericole și cauzelor care generează evenimente de cale ferată și pentru cunoașterea, prevenirea și lichidarea unor eventuale acțiuni ostile îndreptate economiei naționale”, la aceeași dată semnând și un angajament olograf în care se consemnează că va prelua numele conspirativ „Grecu Puiu”.

Analizând conținutul și substanța notelor informative, Înalta Curte constată că niciuna dintre informațiile furnizate de recurent nu se referă la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, nefiind apte să îngreuească drepturile și libertățile fundamentale ale omului și să atragă constatarea calității de colaborator al Securității în persoana recurentului-pârât.

Astfel, din punct de vedere al *conținutului* notelor informative furnizate de intimat, criticile formulate de recurent sunt întemeiate.

În mare parte, notele informative se referă la aspecte exterioare sferei de interes, vizând aspecte de calitate și de siguranță a muncii în cadrul unității unde era încadrat recurentul-pârât în acea perioadă, precum și caracterizări neutre ori pozitive ale colegilor de serviciu.

Conținutul notelor analizate relevă aspecte ce vizau posibile stări de pericole și fapte generatoare de evenimente feroviare, cum ar fi: depistarea vagoanelor avariate care staționează în combinat fără a li se remedia defecțiunile (informarea din 01.08.1986 și 22.10.1986), nerespectarea vitezei de circulație cu iminența producerii deraierii locomotivei la schimbarea macazurilor (informarea din 09.08.1986), defecțiuni apărute la podul rulant al vagoanelor, neremediate (informarea din 31.01.1989), denivelarea liniei de cale ferată datorată lipsei de piatră spartă, existând pericolul de deraiere (informarea din 31.01.1989) etc.

Aspectele menționate sunt numai câteva extrase din notele informative prezentate, din care rezultă că aspectele relevate nu conferă consistență concluziei la care a ajuns instanța de fond, în sensul încadrării în prevederile art.2 lit.b din O.U.G.nr.24/2008.

Nici condiția ce vizează *scopul informației*, în sensul îngrădirii unor drepturi și libertăți fundamentale ale omului, nu este îndeplinită în speță, contrar celor reținute de prima instanță.

Astfel, în ceea ce privește *nota informativă* din 18.07.1987 (fila 94 ds.fond) în care se consemnează că „*la stația de calcul din cadrul CPJ Brăila au fost aduse o serie de mașini noi, cu ecrane de televizor la care pot fi redactate orice fel de înscrisuri, la fel ca la mașinile de scris, și unde ing.și alții rămân după orele de program pentru a face diferite jocuri pe aceste mașini.*”, semnificativă în opinia intimatului C.N.S.A.S, Înalta Curte apreciază că interpretarea făcută de intimat este mult prea formalistă și bazată, în principal, pe supoziții care conduc la o concluzie eronată, în raport de conținutul neutru pe care îl relevă, în fapt, nota analizată.

De altfel, măsura „*cercetării informative prealabilă în caz*” dispusă de organele Securității ca urmare a notei furnizate nu prezintă relevanță în speță, în lipsa unor dovezi concrete din care să rezulte că măsurile adoptate în baza aspectelor semnalate au avut în mod evident repercursiuni asupra persoanelor vizate.

Aceleași concluzii de desprind și din *nota informativă* din 20.09.1986 (fila 85 ds.fond) în care se consemnează că „*familia și locuiesc pe iar soția lucrează la ICIL Dorobanți și în repetate rânduri este văzută venind de la serviciu cu sacoșe cu brânză sustrasă, pe care o valorifică la prețul de 60 lei/Kg altor persoane*”.

Prin urmare, instanța de control judiciar constată că declarațiile sau informările pârâtului nu au fost date în scopul îngrădirii unor drepturi și libertăți fundamentale, nefiind întrunită nici cu privire la aceste note cerința expresă a textului de lege aplicabil în cauză, în sensul arătat.

În fine, Înalta Curte apreciază că nu lipsită de relevanță în cauză, este și împrejurarea că după aproximativ 2 ani de la recrutare, recurentul-pârât s-a transferat la o altă unitate, din dorința de a înceta colaborarea cu organele de securitate.

Așa fiind, în lipsa unor date referitoare la activități sau atitudini potrivnice regimului comunist nu se poate pune problema vreunei îngrădiri a drepturilor și libertăților unei persoane, după cum arată recurentul-pârât.

Reținând așadar, raportat la conținutul și substanța tuturor notelor examinate, că nu sunt întrunite cumulativ cerințele art.2 lit.b din O.U.G.nr.24/2008, ceea ce este relevant pentru a reconsidera abordarea instanței de fond, întrucât calitatea de „colaborator” se poate reține numai în cazul în care sunt îndeplinite cumulativ cele trei condiții impuse de O.U.G. nr. 24/2008.

2. Temeiul legal al soluției adoptate

În acest context, pentru motivul de nelegalitate prevăzut de art. 304 pct.9 Cod procedură civilă, în temeiul art. 312(1) și (3) teza I Cod procedură civilă recursul va fi admis, sentința atacată va fi modificată cu consecința respingerii ca neîntemeiată a acțiunii formulate de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DECIDE:**

Admite recursul declarat de Dureț Florin Stelică împotriva sentinței nr. 3720 din 05.11.2009 a Curții de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Modifică sentința atacată și în fond, respinge ca neîntemeiată acțiunea reclamantului Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității împotriva pârâtului Dureț Florin Stelică.

Irevocabilă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 5 octombrie 2010.

JUDECATOR,

D.I. Vartires

JUDECATOR,

I. Barbă

JUDECATOR,

D. Duican

MAGISTRAT ASISTENT,

S. Toma

Red/tehored. S.T.(4 ex.)
Jud.fond L.M.P.

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA *Cont. Adm.*

Prezenta copie fiind conformă cu originalul aflat în dosarul acestei instanțe Nr. *3009/2/2009* se legalizează de noi

S-a anulat chitanța/foaia de vărsământ Nr.
..... în sumă de lei
GREFIER ȘEF *[Signature]*
Tevescalulă